نظر المؤمن فی وجه اخیه المؤمن للمودة والمحبة له عبادة

نگاه کردن مؤمن به صورت برادر مؤمنش از روی علاقه و محبّت عبادت است

دل نوشت

کمیل‌هایی که دل‌هایمان را نزدیک می‌کرد

الهه ارجمندی | «پیرمرد دلش پاک بود و نفسش حق... خدا رحمتش کنه»؛ این را همیشه پدر می‌گفت، وقتی می‌خواست از پدربزرگ تعریف کند. آهی می‌کشید، رادیوی قدیمی پدربزرگ را می‌گذاشت روی پایش و آن را آرام دستمال می‌کشید، انگار می‌خواست با دستمال کشیدن آن رادیو، تمام خاطراتش را تکانی بدهد و برگردد به روزهای خوشی که پدربزرگ هنوز زنده و سالم بود و مهر برادری هم رنگ دیگری داشت. ما و بچه‌های عموجان دور حوض بزرگ حیاط می‌دویدیم و دور از غم دنیا برای شنیدن قصه‌های شیرین پدربزرگ جمع می‌شدیم.

برنامه هر شب جمعه این بود، مردها برای دعای کمیل راهی حرم امام رضا(ع) می‌شدیم و زن‌ها و دخترها در خانه مشغول آماده کردن شام می‌شدند. ۱۰ دقیقه پیاده تا حرم بود. پدربزرگ تمام راه دست من و علی، پسرعموجان را که بین نوه‌ها از همه کوچک‌تر بودیم، می‌گرفت و در حرم هم با محبت کنار خود می‌نشاند تا دعا را با هم خط ببریم. بین دعا، اول به ما و بعد به بقیه نخود و کشمش می‌داد. خاطره آن شب‌های جمعه و دعای کمیل حرم همیشه با همان نخود و کشمش‌های پدربزرگ همراه بود.

من و علی هنوز مدرسه نمی‌رفتیم، فقط ادای آدم‌بزرگ‌ها را درمی‌آوردیم و انگار از روی کتاب دعا خط می‌بردیم. دفعه‌های اول این‌طور نبود. با هم مسابقه برج‌سازی می‌گذاشتیم! آن هم با مهرهای حرم که در قفسه بود. پدرهایمان سخت نمی‌گرفتند و مانعمان نمی‌شدند تا از لحظات زیارت لذت ببریم. فقط هربار سفارش می‌کردند مراقب مهرها باشیم نشکند. چهار پسر بودیم و هرکدام دنیای خود را داشتیم. بارها مصطفی، برادرم را دیده بودم که همراه دعا گریه می‌کرد. قاری قرآن بود و پدربزرگ جورخاصی احترامش را داشت. از زیارت که برمی‌گشتیم، سرراه پدر از بستنی‌فروشی فلکه برق برای همه بستنی قیفی زعفرانی می‌خرید. حتی پدربزرگ هم که دیابت داشت به هوای بستنی زعفرانی یک‌بار در هفته را ناپرهیزی می‌کرد.

یادش بخیر رفتار بزرگ‌ترها همیشه همراه با احترام و محبت بود. دور یک سفره می‌نشستیم و از قرمه سبزی زن عمو و آش مادر می‌خوردیم. اما بیماری پدربزرگ که شدت گرفت و طولانی شد، اوضاع تغییر کرد. صمیمیت دو خانواده کم و کمتر شد.

مادرهایمان از مراقبت پدربزرگ طفره می‌رفتند و پدرهایمان برای خرج درمانش شانه خالی می‌کردند. ما هم، بازی را رها کردیم و نگران، به دلگیری خانه پدربزرگ و سردی بزرگ‌ترهایمان زل زدیم. دوسالی گذشت و پدربزرگ رفت و کلی دلخوری و کینه ماند. دیگر دل پدرهایمان صاف نشد و با هم به دعای کمیل حرم هم نرفتیم.

حالا من و پدر اینجاییم، روبه‌روی همان خانه قدیمی پدربزرگ که حالا یک برج از آن بالا رفته است. آه می‌کشد، به یاد روزهای خوش دورهم بودنمان‌هایمان. شاید هنوز تلخی دعواها سر ارثیه هم یادش مانده است. دوتایی راه می‌افتیم سمت حرم حضرت. گنبد را که می‌بینم مثل هربار در دل، آقا را صدا می‌کنم:«آقاجان میشه این بار دلش نرم بشه و بلاخره با عمو آشتی کنه؟» دلم برای علی خیلی تنگ است. کاش این بار که از زیارت برمی‌گردیم، راه کج می‌کرد سمت کوچه عمو و دلش هوس مهر برادری می‌کرد، کاش به خاطر رضایت پدربزرگ هم که شده پس از این همه سال باز هم دور هم جمع می‌شدیم و باز هم همه با هم به حرم می‌رفتیم.

منبر مجازی

حجت‌الاسلام حسین مؤمنی

اگر خدا را داشته باشید...

براساس آیات قرآن عرض می‌کنم سیر انسان به سوی خدا دو رکن دارد: ۱- دل کندن از زمین با عمل صالح

چگونه می‌توان از زمین و دنیا دل کند؟ چه کاری باید کرد؟

نماز اول وقت می‌خواهد انس با قرآن و نماز شب می‌خواهد. اگر لذت نماز شب باشد لذت‌های دنیایی بی‌ارزش می‌شود.

فردی می‌خواست نماز شب بخواند، سطل را در چاه انداخت تا آب بردارد. سطل پر از طلا و جواهرات شد، سطل طلا را برگرداند. دفعه دوم همین اتفاق افتاد. گفت خدایا آب می‌خواهم تا وضو بگیرم و نماز شب بخوانم، این بار در سطل آب آمد. این‌گونه است... با دل کندن از دنیاست که یک نفر مقدس اردبیلی می‌شود.

باید سختی کشید. لذت نماز شب را نچشیده‌ایم که لذت‌های دنیا حواسمان را پرت می‌کند. دنیا جذابیت دارد. کسی که می‌خواهد از دنیا دل بکند باید عمل صالح انجام دهد.

۲- به آسمان و ملکوت دل بستن با اعتقاد راسخ

شک نداشته باشید راه و طریق همین است. دو طلبه در نجف دو سه روزی، غذا نخورده بودند و با هم قرار گذاشته بودند راز حجره را جایی بازگو نکنند. آقایی یکی از این‌ها را دید که در حال ضعف است. یک مبلغی داد و رفت. هم حجره‌ای‌اش ناراحت شد و اعتراض کرد چرا راز ما را فاش کردی؟ آن طلبه آن شب برای حمام رفتن تمام همان پول را داد تا غسل واجب کند. هرچند می‌توانست تیمم کند اما از پولش گذشت تا نافله شب بخواند. غسل کرد و نماز شب خواند و در قنوت نماز شب درهای آسمان به رویش باز شد. اینجا بود که مقدس اردبیلی به وادی سلوک وارد شد. اگر خدا را داشته باشید همه را دارید. اگر خدا به انسان عزت داد عالم و آدم هم جمع شوند و بخواهند عزت انسان را از بین ببرند نمی‌توانند: «الیه یصعد الکلم الطیب والعمل الصالح یرفع». عمل صالح همراه اعتقاد، انسان را بالا می‌برد. با این دو مرحله سیر تکاملی انسان آغاز می‌شود، یعنی انسان با طی این دو مرحله در مسیر سلوک قرار می‌گیرد. طی این دو مرحله، مسیر ۷۰-۶۰ ساله نمی‌خواهد. همین امشب می‌توانی بارت را ببندی در یک لحظه، یک آن، یک‌بار که دلت بشکند می‌تواند ورق را برگرداند. توجه کن و بگو خدایا تا الان نفهمیدم. یک لحظه توجه کنی می‌توانی بارت را ببندی و سیر سلوک آغاز می‌شود. خداوند متعال در سوره مبارکه فجر می‌فرماید: «یا ایتها النفس المطمئنه» اینجا قرار نیست به خداشک کنی. برای رسیدن به خدا باید متحمل سختی‌ها شد.

جشنواره

دبیر علمی جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع) مطرح کرد

طلوعی مبارک در افق رسانه دینی

دبیر علمی جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع)، این جشنواره را طلوعی مبارک در حوزه رسانه‌های دینی دانست و افزود: امروزه آرایش رسانه‌ای تغییر کرده و کنشگران غیرمسئول و بی‌اخلاق با حمایت‌های کشورهای غربی، با جنگ شناختی به‌ویژه در فضای مجازی، حوزه دینی رسانه را در اختیار گرفته‌اند.

به گزارش آستان‌نیوز، اکبر نصراللهی در مراسم رونمایی از محصولات رسانه‌ای مرکز ارتباطات و رسانه آستان قدس رضوی گفت: دومین جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع)، نخستین بار به‌صورت بین‌المللی برگزار خواهد شد و مشتاقان فرهنگ رضوی از دیگر کشورها و محققان و دانشگاهیان هم می‌توانند آثار خود را تا ۱۵ فروردین ۱۴۰۱ به دبیرخانه جشنواره ارسال کنند. نصراللهی با تشریح ویژگی‌های جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع) گفت: این جشنواره یک جشنواره عادی و معمولی نیست بلکه جشنواره معنوی، مردمی و آموزشی است و افرادی که در عرصه تولیدات رضوی فعالند خادمان گمنام رسانه‌ای هستند. وی رقابت در این جشنواره را نیز متمایز با دیگر جشنواره‌ها دانست و افزود: در جشنواره امام رضا(ع) خالقان آثار تلاش می‌کنند در تولید، انتشار و روایت سبک زندگی و فرهنگ رضوی و خلق سریع، صحیح و ناب انسانی، اسلامی و اخلاقی از یکدیگر سبقت بگیرند. دبیر علمی جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع) در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به کثرت رسانه‌های ضد دین و افزایش شبهات در این حوزه گفت: فعالان و شرکت‌کنندگان در جشنواره، حافظان، عاشقان و مدافعان حریم امام رضا(ع) و سفیران مردم ایران و شیعیان هستند و باید با اتخاذ راهبرد بازدارندگی رسانه‌ای در عرصه معارف دینی و استفاده از ابزارها و روش‌های جدید، برای جلوگیری از تعرض بیشتر رسانه‌های ضد دین بیش از پیش تلاش کنند.

رئیس دانشکده علوم اجتماعی، ارتباطات و رسانه دانشگاه آزاد اسلامی گفت: سبک زندگی و فرهنگ رضوی مبتنی بر احترام، اخلاق، ارتباطات صحیح، عشق، مهربانی، بندگی، انصاف، گفت‌وگو، تدبیر، منطق، آزاداندیشی، استدلال، تعامل، تعادل، صبر، تدبیر، زمان‌شناسی و مدیریت بحران است و خادمان گمنام رسانه‌ای تلاش می‌کنند در کنار رسانه‌های مسلط و قدیمی، این مضامین و محورهای انسانی را تولید و در بهترین بسته‌بندی روایت کنند.

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام علی محمد کاظمیان پور بررسی شد

برکات حضور امام رضا(ع) در ایران

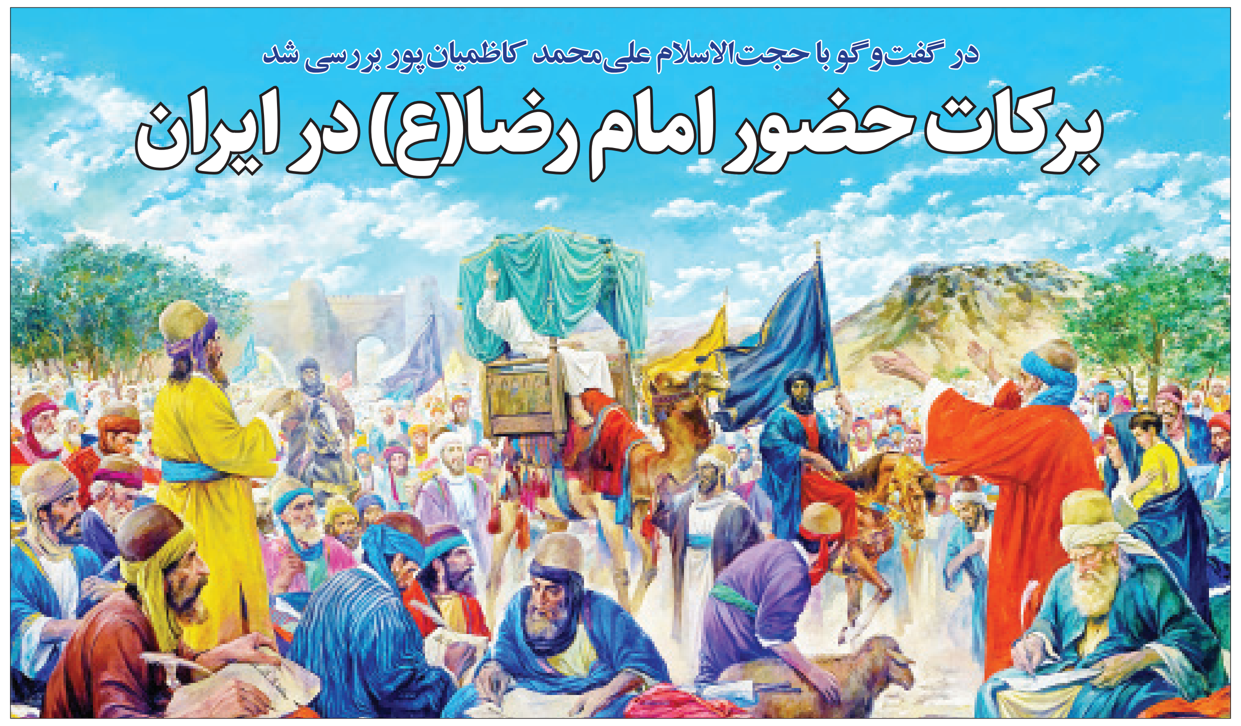

زهرا دلپذیر | ما ایرانی‌ها مدتی است که تیر ماه هر سال، مراسم سالگرد ورود امام رضا(ع) به نیشابور را برگزار می‌کنیم. با این همه و با حساب و کتاب تاریخ قمری، امروز ۷ جمادی‌الاول، سالروز ورود امام هشتم(ع) به نیشابور است. این سفر گرچه با توطئه و اجبار مأمون عباسی انجام شد ولی برکات بسیار زیادی برای جهان اسلام در پی داشت. برای بررسی آثار و برکات این هجرت تاریخ‌ساز، با حجت‌الاسلام والمسلمین علی‌محمد کاظمیان‌پور، مدیر گروه معارف اسلامی صدا و سیمای خراسان رضوی و استاد دانشگاه امام رضا(ع) گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

■ اصلاً چرا مأمون عباسی، امام هشتم(ع) را به ایران فراخواند و به چه دلیل آن حضرت این دعوت را پذیرفتند؟

پس از فوت هارون‌الرشید، خلیفه عباسی، درگیری پسرانش امین و مأمون بر سر قدرت بالا گرفت و مأمون به خاطر اینکه وجاهتی به خودش بدهد تصمیم گرفت با دعوت امام به ایران به عنوان ولایتعهدی، مشروعیتی به حکومت ننگین خود بدهد و این طور وانمود کند که به بنی‌هاشم و اهل بیت(ع) ارادت دارد. البته مأمون از این دعوت اهداف دیگری هم داشت بود از جمله اینکه با این کار می‌خواست وجهه امام را در نظر شیعیان و محبانشان خدشه‌دار کند. در آن زمان شاید برای برخی از مردم این پرسش مطرح بود که چرا امام در این شرایط قبول دعوت کردند و ولایتعهدی را پذیرفته و حاضر به آمدن از مدینه به مرو شدند. اما امام رضا(ع) افق‌های دوردست را می‌دیدند و توجه به این جهت داشتند که هجرت از مدینه به مرو می‌تواند برای شیعیان ثمرات و برکات بسیار زیادی در آینده داشته و حضور امام در قدرت، کمک بسیار بزرگی برای شیعیان باشد. تاریخ هم همین مسئله را ثابت کرده است که با آمدن امام از مدینه به مرو این اتفاقات افتاد و حتی کسانی که ابهاماتی در ذهنشان بود بعدها متوجه برکات هجرت امام به خراسان شدند.

■ از آثار و برکات حضور امام(ع) در ایران بگویید.

نخستین برکت حضور امام در ایران موج گسترش تشیع در ایران است. در آن زمان مذاهب بسیاری در ایران بود مثلاً وقتی حضرت امام رضا(ع) در جمع مردم نیشابور حدیث معروف سلسله‌الذهب را برای مردم بیان فرمودند بسیاری از حاضران شیعه نبودند و از مذاهب مختلف بودند ولی با حضور امام مردم آشنایی بیشتری با تشیع پیدا کردند، به خصوص مناظرات آن حضرت با دانشمندان مختلف و سخنرانی‌های ایشان موجب گرایش مردم به آیین تشیع شد. برکت دوم حضور تاریخی امام در ایران این است که خراسان بزرگ به کانون تشیع در جهان تبدیل شد و از آن دوران گسترش حوزه‌های علمیه، موقوفات، سقاخانه‌ها، شفاخانه‌ها و بسیاری از اماکن اسلامی در خراسان بزرگ شکل گرفت که همه از برکت حضور امام در ایران بود. سومین برکت حضور امام، رشد حوزه‌های علمیه در ایران است. برکت چهارم هجرت امام این است که در آن زمان بین مکاتب معروف آن زمان یعنی معتزله و اشاعره درگیری‌ها و اختلافات بسیاری بود. کسانی که مخالف نقش عقل در دین بودند، آمدن امام و استدلال‌های عقلی امام این مسئله را کامل برای مردم روشن کرد. پنجمین برکت این بود که مردم با اهل بیت(ع) و مکارم آن‌ها آشنا شدند و از نزدیک کرامت‌ها را دیدند. ششمین برکت حضور امام در ایران ترویج معنویت و گسترش خدمات اجتماعی است چون حضرت رضا(ع) اوج مکارم اخلاقی بودند و از آن زمان معنویت و اخلاق‌گرایی در جامعه رواج فوق‌العاده‌ای می‌یابد. هفتمین برکت ترویج اماکن زیارتی و مساجد است. آخرین و مهم‌ترین برکت حضور امام در ایران هم زمینه‌سازی برای ظهور صاحب‌الزمان(عج) است. بر اساس احادیث ایرانیان زمینه‌ساز ظهور حضرت ولی عصر(عج) هستند و امام رضا(ع) با هجرت تاریخی‌شان به ایران این زمینه را فراهم کردند.

■ می‌شود گفت امام رضا(ع) با هجرت به ایران و اقدام‌های روشنگرانه‌شان، به نوعی راه را برای امامان پس از خود هموار کردند؟

بله؛ در دوران حضرت رضا(ع)، شبهات بسیار زیادی در جامعه اسلامی رسوخ پیدا کرده بود و همان طور که اشاره کردم اوج درگیری معتزلی‌ها و اشاعره بود و امام رضا(ع) با مناظراتی که با ادیان و فرقه‌های مختلف داشتند به نوعی روشنگری کردند و حقایق مکتب اهل بیت(ع) را برای مردم تبیین کردند. مردم از معارف پیامبر(ص) شناخت کافی نداشتند و بنی امیه و بنی‌عباس مسائل دیگری را به عنوان معارف دینی برای مردم مطرح می‌کردند اما امام رضا(ع) اسلام ناب محمدی را برای مردم معرفی کرد یعنی فرصتی دوباره برای امام فراهم شد که آموزه‌های اصیل مکتب رسول خدا(ص) را برای مردم معرفی کنند و فرصتی تاریخی برای امام فراهم شد که ارزش‌های تشیع و فرهنگ اهل بیت(ع) را برای دنیای آن روز تبیین کنند.

■ یعنی اگر حضرت در آن شرایط حساس و سرنوشت‌ساز به ایران نمی‌آمدند، مردم ما با اسلام ناب واستین آشنا نمی‌شدند و چه بسا قرائت‌های دیگری از اسلام ارائه می‌شد؟

دقیقاً همین طور است؛ ما ایرانیان واقعاً مرهون امام هشتم(ع) هستیم و این فرهنگ ناب تشیع که امروز در کشورمان داریم و به آن افتخار می‌کنیم برگرفته از هجرت تاریخی حضرت رضا(ع) است. حتی مردم در مسیر حرکت امام از مدینه به مرو، با اینکه دیدار مردم با امام را ممنوع کرده بودند، مخفیانه خود را به آن حضرت می‌رساندند و از ارشادهای ایشان بهره‌مند می‌شدند. یعنی خط سیر آمدن امام از شلمچه تا نیشابور و مرو موجب شد یک انقلاب فرهنگی شکل بگیرد و مردم تا سال‌های سال از خطرات و شبهاتی که در آن دوران مطرح بود بیمه شوند.

■ در عصر حاضر وجود بارگاه ملکوتی امام هشتم(ع) در ایران، چه نقشی در همبستگی شیعیان و محبان اهل بیت(ع) و معرفی معارف رضوی به سراسر جهان دارد؟

حرم نورانی امام رضا(ع) در طول تاریخ به عنوان یک مرکز نورانی، مأمن و پناهگاه شیعیان بوده و پرچمی که در اینجا در اهتزاز بوده، راه درست را به همه محبان اهل بیت(ع) نشان داده است. ما امام رضا(ع) را به عنوان «غوث اللهفان» یعنی فریادرس بیچارگان که از القاب امام زمان(عج) هم هست، می‌شناسیم. این مرقد مطهر از جهات مختلف، نه تنها برای ایرانیان بلکه برای شیعیان سراسر دنیا تبدیل به مرکزی شده که معارف اهل بیت(ع) را از اینجا فرا می‌گیرند. خوشبختانه پس از انقلاب شکوهمند اسلامی با توجه به مراکز حقیقتاً بی‌نظیری که آستان قدس تأسیس کرده، ترویج فرهنگ رضوی گسترش چشم‌گیری یافته است. من در کشورهای مختلفی بودم و اماکن دینی زیادی را به خصوص در عراق و عربستان، به عنوان یک پژوهشگر بررسی کردم. کارهای فرهنگی که آستان قدس در حرم نورانی امام رضا(ع) برای ترویج فرهنگ رضوی انجام داده، واقعاً در دنیا بی‌نظیر و مایه افتخار جهان تشیع است.

مهرواره

حجت‌الاسلام باباخانی از مهرواره «هوای نو» می‌گوید

تلاش برای معرفی دانش «هیئت‌داری»

مدیرکل تشکل‌های دینی سازمان تبلیغات اسلامی طی سخنانی در برنامه تلویزیونی «مصباح»، مهرواره «هوای نو» را یک فرصت برابر و ظرفیت قابل استفاده ملی در سراسر کشور معرفی کرد.

به گزارش «مهر» حجت‌الاسلام باباخانی، مدیرکل تشکل‌های دینی سازمان تبلیغات اسلامی گفت: بزرگ‌ترین رویداد در حوزه هیئت‌های مذهبی و تشکل‌های دینی در کشور با رویکرد تازه و با هدف معرفی و توسعه معیارها و شاخصه‌ها به مردم و ارتقا و اعتلای فعالیت‌های فرهنگی کشور در حال برگزاری است. وی با تشریح بخش‌های اصلی این مهرواره که شامل کتاب هیئت، بخش هیئت و بخش ستایشگران اهل بیت(ع) است، عنوان کرد: موضوعاتی همچون مدیریت و یا تاریخ شفاهی در هیئت‌های مذهبی که کمتر به آن پرداخته شده در این مهرواره مورد توجه قرار گرفته است و تلاش می‌کنیم دانش هیئت‌داری و تجربه‌های ارزشمند فعالان این حوزه ثبت و معرفی شود. حجت‌الاسلام باباخانی همچنین گفت: در بخش هیئت به‌طور ویژه ۱۶ رشته با تنوع بالا داریم که موضوعاتی همچون هیئت و خانواده، هیئت و اقتصاد (هیئت‌هایی که کاملاً مردمی و خودجوش روی پای خود ایستاده‌اند)، هیئت و نوجوان، هیئت و بانوان و... برای نخستین بار در این سطح ارائه شده است. مدیرکل تشکل‌های دینی سازمان تبلیغات در این برنامه گفت: نکته مهم این است مهرواره تلاش جدی دارد نوع نگاه جامعه و مردم به هیئت و کارکردهای آن را متفاوت کند و ظرفیت‌های فراوان و تأثیرگذار هیئت در حوزه‌های مختلف خدمات فرهنگی، اجتماعی، هنری، خانواده و حتی حوزه سلامت که به‌تازگی نمود خوبی هم داشته به عموم مردم شناسانده شود.

وی تصریح کرد: ما هیچ محدودیت و مانعی برای نام‌نویسی و حضور هیئت‌ها یا افراد نداریم، حتی کانون‌های فرهنگی تبلیغی یا تشکل‌های کوچک مردمی، می‌توانند در این رویداد ملی شرکت کنند. ارتباط مهرآمیز با همه هیئت‌ها و شرکت‌کنندگان و دوری از فضای صرفاً رقابتی و تلاش برای انگیزه‌سازی‌های بیشتر در مسیر تقویت فعالیت‌های مردمی هیئت‌ها و تشکل‌های دینی مهم‌ترین دغدغه ما بوده و بر این باور هستیم که می‌توانیم ظرفیت‌های هیئت را بسیار بیشتر از آنچه امروز هست در جامعه شکوفا کنیم.

إياك والتفريط عند إمكان الفرصة فإنه ميدان يجري لأهله الخسران

مبادا فرصت‌های به دست آمده را از دست بدهی که در این میدان آن که وقت را ضایع کند، زیان می‌بیند.

[illegible]